

राज्यातील स्वयंअर्थसाहाय्यित विद्यापीठांचा होणार अभ्यास

राज्य शासनाकडून समिती स्थापन : अडचणींवर उपाय सुचविणार

संतोष मिठारी

लोकमत न्यूज नेटवर्क,

कोल्हापूर : राज्यात स्थापन झालेल्या विविध १९ स्वयं अर्थसाहाय्यित विद्यापीठांच्या शैक्षणिक कामकाजाबाबत येणाऱ्या अडचणींचा अभ्यास करण्यासाठी शासनाने समिती स्थापन केली आहे. या अडचणींवर उपाय सुचविण्याचे काम समितीकडून होणार आहे.

या स्वयंअर्थसाहाय्यित विद्यापीठांना शैक्षणिक कामकाज करताना अडचणी निर्माण होत आहेत. त्यांचे निराकरण करण्याची मागणी या विद्यापीठांकडून शासनाकडे झाली होती. त्याची दखल घेऊन शासनाने नऊसदस्यीय समिती

समिती हे करणार

सध्या अस्तित्वात असलेल्या सर्व स्वयं-अर्थसाहाय्यित विद्यापीठांच्या अधिनियमातील सर्व कलमांचा अभ्यास करणार. अधिनियमांतील कोणत्या कलमांतील तरतुदीचे पालन करताना निर्माण होतात, त्या अडचणींची माहिती घेणार. या विद्यापीठातील शिक्षक, विद्यार्थ्यांना उद्भवणाऱ्या अडचणींचा अभ्यास करणार. या अडचणी कशा दूर करता येतील, याबाबत उपाययोजना समिती सुचवणार आहे.

स्थापन करण्यात आली आहे. त्याबाबतचा आदेश उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने दि. १२ एप्रिल रोजी काढला आहे.

समिती स्थापन केल्याचा आदेश निघाला आणि संचारबंदी लागू झाली. त्यामुळे समितीच्या कामाची सुरुवात करता आली नाही. पुढील आठवड्यात समितीची बैठक घेऊन काम सुरु करण्यात येईल.

- डॉ. धनराज माने

या समितीमध्ये उच्च शिक्षण संचालक डॉ. धनराज माने (अध्यक्ष), तंत्रशिक्षण संचालक डॉ. अभय वाघ, एमआयटी आर्ट, डिझाईन अँड

टेक्नॉलॉजी विद्यापीठाचे एक्झिक्युटिव्ह प्रेसिडेंट डॉ. मंगेश कराड, संदीप विद्यापीठाचे अध्यक्ष डॉ. संदीप एन. झा, सिम्बायोसिस स्किल अँड प्रोफेशनल विद्यापीठाचे प्र-कुलगुरू डॉ. स्वाती मुजुमदार, डॉ. डी. वाय. पाटील विद्यापीठाच्या कुलगुरू डॉ. सायली गानकर, उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाचे उपसचिव, सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठाच्या वरिष्ठ कायदा अधिकारी डॉ. परवीन सय्यद (सदस्य), उच्च शिक्षण संचालनालयाचे प्रशासनाधिकारी (सदस्य सचिव) यांचा समावेश आहे. या समितीने त्यांचा अंतरिम अहवाल तीन महिन्यांत शासनाला सादर करावयाचा आहे.

शिवाजी विद्यापीठाच्या विविध २१ परीक्षांचा निकाल जाहीर

बी. फार्म., बी. एस्सी.चा समावेश : ८ ते २५ दिवसांमध्ये प्रक्रिया

लोकमत न्यूज नेटवर्क,

कोल्हापूर : शिवाजी विद्यापीठाने हिवाळी सत्रात घेतलेल्या विविध २१ परीक्षांचा ऑनलाईन निकाल परीक्षा व मूल्यमापन मंडळाने जाहीर केला आहे. त्यामध्ये बी. फार्म. सेमिस्टर पाच आणि सहा, एम. आर्क (सीबीसीएस) सेमिस्टर तीन, बी. कॉम., आयटी सेमिस्टर पाच, ऑप्लॉईड केमिस्ट्री सेमिस्टर आदी अभ्यासक्रमांचा समावेश आहे.

विद्यापीठाने हिवाळी सत्रातील परीक्षा दि. २२ मार्चपासून ऑनलाईन पद्धतीने फॉइटी टेक, बी. एस्सी. इन्फर्मेशन टेक्नॉलॉजी (एंटायर) सेमिस्टर पाच, बी. व्होक. प्रिंटिंग अँड पब्लिशिंग सेमिस्टर पाच, अँग्रीकल्चर सेमिस्टर पाच, बी. एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी (एंटायर

मे अखेरपर्यंत परीक्षा

बहुतांश अभ्यासक्रमांच्या हिवाळी सत्रातील परीक्षा येत्या दोन दिवसांमध्ये पूर्ण होतील. त्यानंतर काही परीक्षा होणार असून त्या दि. ३१ मे पर्यंत चालणार आहेत. त्यानंतर तीन आठवड्यांपर्यंत सर्व निकाल जाहीर करण्याचे नियोजन असल्याचे पळसे यांनी सांगितले.

सेमिस्टर पाच), बी. टेक (क्रेडिट बेसिस) सेमिस्टर तीन आणि पाच, एम. आर्क (रेग्युलर) सेमिस्टर तीन, बी. व्होक रिटेल मॅनेजमेंट अँड आयटी सेमिस्टर सहा, एमसीए सेमिस्टर तीन आणि पाच, बी. व्होक. इन फूड प्रोसेसिंग अँड मॅनेजमेंट सेमिस्टर तीन आणि चार, बी. व्होक. अँटोमोबाईल सेमिस्टर पाच, सस्टेनेबल

अँग्रीकल्चर मॅनेजमेंट सेमिस्टर पाच, बी. एस्सी. कॉम्प्युटर सायन्स (एंटायर) सेमिस्टर पाच या परीक्षांचा निकाल जाहीर झाला आहे. विद्यापीठाच्या संकेतस्थळावर विद्यार्थ्यांसाठी उपलब्ध असल्याची माहिती परीक्षा मंडळाचे प्रभारी संचालक गजानन पळसे यांनी मंगळवारी दिली.

गोखले कॉलेजमध्ये कॅम्पस ड्राइव्ह

कोल्हापूर : येथील गोपाळ कृष्ण गोखले कॉलेजमध्ये इन्फोसिस बीपीएमच्या वतीने बी.ए., बी.कॉम., बीबीए., बी.एस्सी., बीसीए, बीबीए अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांसाठी कॅम्पस इंटरव्ह्यू ड्राइव्ह आयोजित केला आहे. तृतीय वर्षात शिक्षण घेणारे विद्यार्थी या ऑनलाइन इंटरव्ह्यूसाठी पात्र असणार आहेत. त्यासाठी विद्यार्थ्यांनी शुक्रवार (दि.७) पूर्वी नोंदणी करणे आवश्यक आहे, अशी माहिती प्राचार्य डॉ. पी. के. पाटील यांनी दिली.

शिवाजी विद्यापीठाच्या २१ परीक्षांचे निकाल जाहीर

कोल्हापूर : पुढारी वृत्तसेवा

शिवाजी विद्यापीठ परीक्षा विभागाकडून मंगळवारी बी.कॉम., बी.एस्सी., बी.व्होक., बी.फार्मसी., बी.टेक., एमसीए अशा विविध अभ्यासक्रमांच्या २१ परीक्षांचे निकाल जाहीर करण्यात आले.

विद्यापीठाच्या हिवाळी सत्रातील ऑक्टोबर - नोव्हेंबर २०२० व्या परीक्षा २२ मार्चपासून सुरू झाल्या आहेत. जसजशा परीक्षा संपतील तसे निकाल जाहीर केले जात आहेत. २२ मार्च २०२१ पासून सुरू झालेल्या परीक्षांपैकी ४ मे अखेरपर्यंतचे २१ परीक्षांचे निकाल घोषित करण्यात आले आहेत.

बी.फार्म. सत्र ५ व ६, एम.आर्क.

(सीबीसीएस) सत्र ३, बी.कॉम. आयटी सत्र ५, ऑप्लाइड केमिस्ट्री सत्र ३, बी. व्होक, इन फौंड्री टेक., बी.एस्सी. इन्फॉर्मेशन टेक्नॉलॉजी (एंटायर) सत्र ५, बी.व्होक प्रिंटिंग अॅन्ड पब्लिशिंग सत्र ५, बी.व्होक.अॅग्री सत्र ५, बी.एस्सी. बायोटेक्नॉलॉजी (एंटायर) सत्र ५, बी.टेक. (क्रेडिट बेसिस) सत्र ३ व ५, एम.आर्क. (रेग्युलर) सत्र ३, बी.व्होक रिटेल मॅनेजमेंट अॅन्ड आयटी सत्र ६, एमसीए सत्र ३ व ५, बी.व्होक इन फूड प्रोसेसिंग अॅन्ड मॅनेजमेंट सत्र ३ व ४, बी.व्होक अॅटोमोबाईल सत्र ५, बी.व्होक, सस्टेनेबल अॅग्री. मॅनेजमेंट सत्र ५, बी.एस्सी.कॉम्प्युटर सायन्स (एंटायर) सत्र ५ यांचा समावेश आहे.

सकाळ

'कोरोना' लसीकरण प्रत्येक सुजाण नागरिकाची जबाबदारी

संपूर्ण जगभर कोरोनाचे थैमान सुरू असताना जागतिक आरोग्य संघटना, इंडियन कौन्सिल ऑफ मेडिकल रिसर्च यांसारख्या मानवी आरोग्याशी संबंधित संस्था सद्यस्थितीत लसीकरण हाच एक उपाय असल्याचे सर्वतोपरी सांगण्याचा प्रयत्न करीत आहेत, तरीही काही गैरसमज, अज्ञान आणि अफवा यामुळे अनेक जण लस घेण्याची टाळाटाळ करीत आहेत. या लेखातून लसीकरणविषयी वाचकांना माहिती देण्याचा छोटासा प्रयत्न.

- प्रा. डॉ. आशिष अंबादास देशमुख

तसे आपण सगळेच जन्माच्या पहिल्या दिवसापासून ते वयाच्या साधारण पाच वर्षांपर्यंत घटसर्प, डांया खोकला, धनुर्बात, क्षयरोग, गोवर, काजिण्या, पोलिओ इत्यादी आजार होऊ नयेत म्हणून विविध लसी घेऊनच मोठे झाले आहेत. देवाचा रोग होऊ नये म्हणूनमुद्दा लस दिली गेली आहे. त्याची खूपही प्रत्येकाच्या दंडावर आहे.

मानवांसहित सर्व प्राणिमात्रांना रोगप्रतिकारकशक्तीची निसर्गदत्त देणगी मिळालेली आहे. या रोगप्रतिकारकशक्तीचे मुख्यत्वेकरून दोन भाग पडतात. एक जन्मजात

रोगप्रतिकारकशक्ती (Innate Immunity) आणि दुसरी म्हणजे अवगत केलेली रोगप्रतिकारकशक्ती (Acquired Immunity). या दोन्ही रोगप्रतिकारकशक्तींमध्ये मुख्यत्वेकरून पांढऱ्या पेशी सैन्य म्हणून कार्यरत असतात. आपल्या शरीरात कोणताही परकीय जीवजंतू किंवा त्याच्या घटकाचा शिरकाव झाला की हे सैन्य त्याचा काही वेळातच नायनाट करण्यासाठी सज्ज असते. प्रत्येक जिवाणू-विषाणूकारिता स्वतंत्र अँटीबॉडीज तयार होतात आणि त्या केवळ त्याच्याविरुद्ध लढण्यासाठीच काम करतात.

लस म्हणजे काय ?

प्रत्येक लस म्हणजे खुद्द त्या त्या रोगाचे मेलेले किंवा निष्क्रिय केलेले जंतू असतात किंवा त्या जंतूंचा अंश असतो. ही लस शरीरात गेली की आजार होत नाही; पण जणू काही प्रत्यक्ष त्या जंतूंचाच शरीरात शिरकाव झाला आहे अशी वातावरणनिर्मिती होते आणि आपल्या रोगप्रतिकारकशक्तीला त्याविषयी प्रशिक्षण मिळते. मग अँटीबॉडीज तयार करणाऱ्या पेशी, संसर्गाच्या स्मृती जतन करणाऱ्या पेशी, जंतूंचे नष्ट करणाऱ्या पेशी, जंतूंचे नष्ट करणाऱ्या पेशी, जंतूंचे नष्ट करणाऱ्या पेशी अशा सैनिकांची एक तुकडीच तयार होते.

कोव्हिड १९ आणि कोवॅक्सिन या लसीबाबत

कोव्हिड १९ लसीमध्ये निष्क्रिय केलेल्या चिंपांजी अँडेनो व्हायरस विषाणूचे कवच वापरले आहे. त्यामध्ये जनुकीय अभियांत्रिकीचा वापर करून

'कोव्हिड १९' विषाणूच्या कवचावरील प्रथिन (spike protein) तयार करण्यासाठी आवश्यक असणारा कृत्रिम डीएनए घातला आहे. वैशिष्ट्य म्हणजे हा विषाणू पेशीमध्ये प्रवेश करू शकतो; पण पेशीमध्ये त्याचे पुनरुत्पादन करू शकत नाही. मूळ 'कोव्हिड १९' या विषाणूची जनुके ही आरएनएच्या स्वरूपात आहेत. लस घेतल्यानंतर हा विषाणू आपल्या पेशीमध्ये शिरतो, त्यातील कोव्हिड १९ विषाणूच्या spike protein तयार करणारा डीएनए पेशीकेंद्रामध्ये नेऊन पोहचवतो व मग त्या डीएनएची प्रथिने तयार करण्यासाठीची प्रक्रिया सुरू होते आणि मग आपल्या शरीरात 'कोव्हिड १९' विषाणूच्या spike protein ची निर्मिती सुरू होते. आणि तिचे प्रतिकार करण्याचे कार्य सुरू होते.

कोवॅक्सिन लसीमध्ये 'कोव्हिड १९'चे निष्क्रिय केलेले विषाणू वापरले आहेत. त्यामुळे हे विषाणू शरीरात वाहू शकत नाहीत व अपाय होत नाही; परंतु रोगप्रतिकारकशक्तीला प्रशिक्षण

दिले जाते व आपले शरीर खऱ्या जंतूविरुद्ध लढायला तयार होते.

आपल्या रोगप्रतिकारक पेशी मूलतः आपल्याला मिळालेल्या लसी लक्षात ठेवतात आणि नंतर त्या जंतूंचा संसर्ग झाला तर अधिक जलद आणि जोरदार प्रतिसाद देतात. लसीकरण मोहिमेत लसीची पहिली मात्रा दिली जाते आणि त्यानंतर ठराविक दिवसांनी (कोव्हिड १९ करिता सहा ते आठ आठवड्यांदरम्यान) दुसरी मात्रा दिली जाते. या दुसऱ्या मात्रेला बूस्टर डोस असे म्हणतात, कारण या मात्रेमुळे रोगप्रतिकारकशक्तीला आणखी चालना दिली जाते.

लस घेतल्यानंतरचा अनुभव

लसीतून शरीरात निष्क्रिय जंतू किंवा त्या जंतूंचा अंश सोडल्याने आपल्या जन्मजात रोगप्रतिकारकशक्तीचे कार्य सुरू होते. त्यामुळे ज्या जागी लस टोचली आहे त्या जागेवर सूज व वेदना निर्माण होऊ शकतात तसेच जन्मजात रोगप्रतिकारकशक्ती कार्यरत झाल्याची

ताप, अंगदुखी, डोकेदुखी ही लक्षणे काही तासांमध्ये दिसायला लागतात व पुढील २४-३६ तासांमध्ये विरून जातात. ही लक्षणे अत्यंत स्वामाविक आहेत. त्याबाबत गैरसमज बाळगण्याचे कारण नाही. त्यावर इलाज म्हणून लसीकरण केंद्रामध्ये पॅरासिटामोलच्या गोळ्या देतात. २४-३६ तासानंतर ताप कमी न आल्यास घाबरून न जाता डॉक्टरांचे मार्गदर्शन घ्यावे. कोव्हिड १९ चा विषाणू अतिशय नवा आहे. तो माहीत होऊन केवळ १७ महिनेच झाले आहेत. जगभरातील विषाणूतज्ञ त्यावर अहोरात्र संशोधन करत आहेत. तेव्हा लस घेतल्याने आपली रोगप्रतिकारकशक्ती जरी सुरक्षा देणार असली तरी या विषाणूचा शिरकाव आपल्या शरीरात होऊन नये यासाठी मास्क, सुरक्षित अंतर आणि सॅनिटायझरचा वापर आवश्यक आहे.

(लेखक शिवाजी विद्यापीठात अध्यापन करतात.)